

ЗВО «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

Факультет суспільних і прикладних наук

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**щодо виконання кваліфікаційних робіт
для здобувачів освітнього рівня бакалавр
освітньо-професійної програми « Архітектура та
містобудування»**

**за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування»
галузі знань 19 «Архітектура та будівництво»**

Івано-Франківськ – 2021

Методичні вказівки щодо виконання кваліфікаційних робіт для здобувачів освітнього рівня бакалавр освітньо-професійної програми «Архітектура та містобудування» за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування» галузі знань 19 «Архітектура та будівництво». Івано-Франківськ: ЗВО «Університет Короля Данила», 2021. 42 с.

Розроблено робочою проектною групою кафедри архітектури та будівництва ЗВО «Університет Короля Данила» у наступному складі:

Ходан М.М. – Народний архітектор України, доцент;

Габрель М.М. – доктор технічних наук, професор;

Косьмій М.М. – кандидат юридичних наук, доцент;

Огоньок В.О. – кандидат архітектури;

Жирак Р.М. – старший викладач

Обговорено і схвалено на засіданні Вченої ради Університету Короля Данила (протокол № 2 від « 14 » вересня _____ 2021 р.)

© Ходан М.М., Габрель М.М., Косьмій М.М.,
Огоньок В.О., Жирак Р.М.

© ЗВО Університет Короля Данила, 2021 р.

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	7
ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	8
ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	14
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ РОБОТИ.....	18
ОБОВ'ЯЗКИ ТА ПРАВА УЧАСНИКІВ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ПРОЄКТУВАННЯ.....	19
ВІДГУК КЕРІВНИКА.....	22
ВІДГУК РЕЦЕНЗЕНТА (РЕЦЕНЗІЯ).....	23
ПЕРЕВІРКА, ВИЯВЛЕННЯ ПЛАГІАТУ І ЙОГО УСУНЕННЯ ТА ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.....	24
ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	25
МЕТОДИКА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	28
ДОДАТКИ.....	40
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	61

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вимоги до кваліфікаційних робіт підготовлено згідно стандарту вищої освіти України першого бакалаврського рівня спеціальності 191 Архітектура та містобудування.

Кваліфікаційна робота є формою публічної атестації здобувачів вищої освіти за відповідною освітньо-професійною програмою. Вона має відображати рівень набуття компетентностей випускника конкретної освітньо-професійної програми.

Кваліфікаційна робота – це творча, самостійна робота, під час якої підсумовуються та закріплюються теоретичні знання і практичні навички студентів, набувається досвід самостійного розв’язання розв’язку комплексних (творчих і практичних) завдань, уміння використовувати у роботі набуті компетентності.

Основне завдання кваліфікаційної роботи – виконання практичного проекту в сфері архітектури та містобудування, що розглядається як найважливіший, заключний етап підготовки молодого архітектора, в якому синтезуються результати загальнотеоретичного, науково-технічного, художньо-композиційного навчання студента; закріплюються навички самостійного професійного виконання практичного завдання і виявляються художні здібності.

Методикою кваліфікаційного проекту встановлюються критерії якості проектних робіт: вони мають відповідати художнім вимогам часу; творчому підходу в архітектурі, сучасному рівню розвитку архітектурно-містобудівної науки; враховувати характер і межу допустимого впливу об’єктів на довкілля та його збереження; повинна відображати яскраво виражений зміст і композиційну ідею; вирізнятися високим рівнем графічного і макетного виконання. В проектних роботах мають проявитися фахові здібності автора, його творча індивідуальність, самостійність і майстерність.

Проект вважається виконаним, коли пояснювальна записка і весь графічний матеріал оформлені відповідно до вимог діючих стандартів. Кваліфікаційний проект не повинен містити академічний плагіат, фабрикації та/або фальсифікації. Відповідальність за правильність прийнятих рішень (архітектурно-планувальних, об’ємно-просторових, функціонально-конструктивних, художньо-естетичних, екологічних),

обґрунтування теми, та якість оформлення несе студент – автор проекту.

Компетентності, яких набувають студенти, внаслідок виконання кваліфікаційної роботи

Код компетентності	Назва компетентності	Результати навчання
ЗК01.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Знати основні засади та принципи архітектурно-містобудівної діяльності.
СК04.	Здатність дотримуватися вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил, технічних регламентів, інших нормативних документів у сферах містобудування та архітектури при здійсненні нового будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту будівель і споруд.	Знати нормативну базу архітектурно-містобудівного проектування.
СК08.	Усвідомлення теоретико-методологічних основ архітектурного проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.	Застосовувати основні теорії проектування, реконструкції та реставрації архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів, сучасні методи і технології,

		міжнародний і вітчизняний досвід для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.
СК09.	Здатність розробляти архітектурно-художні, функціональні, об'ємно-планувальні та конструктивні рішення, а також виконувати креслення, готувати документацію архітектурно-містобудівних проєктів.	Розробляти проєкти, здійснювати передпроєктний аналіз у процесі архітектурно-містобудівного проєктування з урахуванням цілей, ресурсних обмежень, соціальних, етичних та законодавчих аспектів.
СК13.	Здатність до розробки архітектурно-містобудівних рішень з урахуванням безпекових і санітарно-гігієнічних, інженерно-технічних і енергозберігаючих, техніко-економічних вимог і розрахунків.	Забезпечувати дотримання санітарно-гігієнічних, інженерно-технічних, економічних, безпекових нормативних вимог в архітектурно-містобудівному проєктуванні.
СК15.	Здатність до здійснення комп'ютерного моделювання, візуалізації, макетування і підготовки	Застосовувати сучасні засоби і методи інженерної, художньої і

	наукових ілюстративних матеріалів до архітектурно-містобудівних проєктів.	комп'ютерної графіки, що використовуються в архітектурно-містобудівному проєктуванні.
СК17.	Усвідомлення теоретичних основ містобудування та здатність застосовувати їх для розв'язання складних спеціалізованих задач.	Розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонованих рішень у сфері містобудування та архітектури.
СК18.	Усвідомлення теоретичних основ архітектури будівель і споруд, основ реконструкції, реставрації архітектурних об'єктів та здатність застосовувати їх для розв'язання складних спеціалізованих задач.	Обирати раціональні архітектурні рішення на основі аналізу ефективності конструктивних, інженерно-технічних систем, будівельних матеріалів і виробів, декоративно-оздоблювальних матеріалів.

СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота для спеціальності «Архітектура та містобудування» складається з:

- проектно-графічної частини, що містить зблоковані аркуші формату А0 (80см x 120 см) в обсязі не більше 4м². Графічні зображення виконують переважно за допомогою засобів комп'ютерної графіки (ArchiCAD; 3-D Max; AutoDESK; Lumion);

- пояснювальної записки – обсягом **65-75 сторінок** друкованого тексту формату А4 (нумерація сторінок ставиться в правому верхньому куті сторінки);
- макету та відеопрезентації.

Ключовими елементами пояснювальної записки кваліфікаційної роботи є:

- титульний аркуш;
- завдання для виконання кваліфікаційної роботи;
- зміст;
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності);
- електронний носій із збереженням на ньому кваліфікаційним проектом.

ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

У кваліфікаційній роботі повинні бути детально і ґрунтовно розроблені питання, які досконало і всебічно розкривають тематику проекту відповідно до індивідуального завдання. Обсяг робіт, виконуваних кожним студентом у випадку комплексного проекту, визначається індивідуальним завданням кожного з них, затвердженого кафедрою.

Кваліфікаційна робота виконується на основі глибокого вивчення законодавчого та нормативно-методичного забезпечення, наукових та технічних досягнень в галузі архітектури та містобудування.

У кваліфікаційній роботі, на основі завдання, мають бути подані характеристика та аналіз об'єкта дослідження, визначені мета та задачі, наведені всі необхідні розрахунки та креслення, висвітлені науково-методичні підходи які були використані для вирішення завдань роботи, обґрунтовані проектні рішення та пропозиції що запропоновані.

Пояснювальна записка містить обґрунтування усіх проектних рішень. Стиль її написання обґрунтовальний. Додатки повинні бути

пов'язані текстом із основною частиною. Оформлення відповідає вимогам діючих стандартів до текстової технічної (конструкторської) документації.

Нормативні вимоги до кваліфікаційної роботи враховують також її науково-дослідне спрямування, що накладає і свої специфічні вимоги:

- практична спрямованість роботи;
- достатня глибина аналізу вивченості сучасного стану питання й обґрунтування мети дослідження;
- належна обґрунтованість вибору методу досліджень;
- наукова новизна роботи;
- належний рівень експериментальних досліджень або комп'ютерного моделювання.

Кваліфікаційна робота зі спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» складається з наступних частин:

- **науково-дослідної**, яка повинна мати об'єм 65-75 сторінок і включати дві складові:

- *теоретичну* (науково-дослідна робота) – 40-50 сторінок;
- *проектну концепцію*, що втілює наукові висновки до їх практичного застосування у поданих проектних пропозиціях роботи – 25-35 сторінок;

- **проектно-графічної частини (банер)**
- **макет та відеопрезентація.**

Титульний аркуш містить (Додаток 1)

- найменування закладу вищої освіти в якому виконано кваліфікаційну роботу;
- назву факультету та кафедри;
- прізвище, ім'я, по батькові автора;
- індекс УДК;
- назву роботи;
- шифр і найменування спеціальності;
- кваліфікаційний рівень на який претендує студент;
- науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника;
- місто і рік.

Завдання для виконання кваліфікаційної роботи (Додаток 2)

Керівник кваліфікаційної роботи формулює та видає студенту завдання на кваліфікаційну роботу, в якому вказується:

- тема кваліфікаційної роботи;
- відомості про наукового керівника;
- термін подання студентом роботи;
- приблизний зміст роботи чи пояснювальної записки.

Студент складає календарний графік виконання кваліфікаційної роботи та узгоджує його з керівником.

У завданні вказуються дати видачі завдання та закінчення роботи.

Завдання на кваліфікаційну роботу підписують студент та керівник роботи та затверджує завідувач кафедрою.

Зміст (Додаток 3)

Зміст подається на початку роботи і містить найменування та номери початкових сторінок розділів, підрозділів, параграфів, вступу і висновків, списку використаних джерел та додатків.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (Додаток 4)

Якщо у кваліфікаційній роботі використовується специфічна термінологія, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення і таке інше, то їх перелік повинен бути поданий у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом. Перелік треба друкувати двома колонками (не обмежуючи їх рамками таблиці), в яких зліва за абеткою наводять, наприклад, скорочення, справа – їх детальну розшифровку.

Вступ (Додаток 5)

Розкривається ступінь і стан наукової проблеми та її значущість і вихідні дані для дослідження обраної проблеми.

У вступі подають загальну характеристику кваліфікаційної роботи у наступній послідовності:

Актуальність теми. Обґрунтовується наукова та суспільна актуальність дослідження для розвитку відповідної галузі науки.

Формування актуальності розкривається кількома реченнями в яких розкривається сутність проблеми чи наукового пізнання.

Мета і завдання. В роботі має бути сформульовано від трьох до шести завдань, що відповідають загальній меті дослідження. При формуванні мети і завдань слід відмовитися від зворотів «Дослідження...», «Вивчення...», «Аналізи...», а застосовувати фрази: «З'ясування...», «Визначення...», «Встановлення...» тощо.

Об'єкт дослідження – процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта і розкриває його сутнісні характеристики, специфічні умови розвитку.

Доцільно пам'ятати, що об'єкт – це загальне, а предмет – часткове.

Методи дослідження. Подається перелік методів і принципів, використаних для вирішених в роботі завдань. Методи перераховують коротко і конкретно у відповідності до того, що саме досліджувалося тим чи іншим методом.

Наукова новизна одержаних результатів. Подається стислий опис нових наукових положень, що запропоновані особисто студентом. При цьому слід наголосити на відмінностях нових результатів від існуючих, тобто здійснити опис новизни. Для цього доцільно використовувати звороти типу «вперше одержано», «удосконалено», «дістало подальший розвиток».

Практичне значення одержаних результатів. Подаються відомості про практичне застосування отриманих результатів або рекомендації з їх використання.

Структура. Зазначаються структурні частини дослідження: загальний обсяг сторінок основної частини дослідження (від першої сторінки до закінчення висновків), список використаних джерел – вказати кількість позицій, додатки.

Основна частина кваліфікаційної роботи.

В основній частині кваліфікаційної роботи автор повинен виявити уміння лаконічно, логічно й аргументовано подавати матеріал, виконуючи при цьому усі вимоги, що висуваються до друкованих робіт.

У першому розділі кваліфікаційної роботи (аналітичний) необхідно подати огляд літератури з теми дослідження, а також виклад основних підходів дослідження, опис теоретичних і(або) експериментальних

досліджень. Здійснюється загальний огляд розвитку об'єкту і предмету проєктної розробки, а також характеристика їхніх складових. Загальний обсяг аналізованих літературних джерел не повинен перевищувати 25-30% обсягу основної частини кваліфікаційної роботи (20-25 сторінок).

Другий розділ кваліфікаційної роботи (передпроєктні дослідження) повинен містити:

- історико-архітектурний аналіз території об'єкта проєктування;
 - характеристику генплану і детального планування території; функціональне зонування;
 - архітектурно-композиційний аналіз;
 - матеріали фотофіксації;
 - побудову розгортки, перетинів, панорам (існуючий стан)
- Загальний обсяг – до 10 сторінок.

Розділ III (проєктний) включає:

- практичне застосування сформованих принципів у проєктній пропозиції;
 - функціонально-планувальні та композиційні вирішення завдання;
 - архітектурно-розпланувальне вирішення об'єкта проєктування;
 - побудова розгортки, перетинів, панорам (проєктований стан);
 - об'ємно-просторове рішення фрагменту містобудівного комплексу;
 - візуалізація об'єкту;
- Загальний обсяг – 20-25 сторінок.

У відповідності до Стандартів вищої освіти, Національної рамки кваліфікацій, Закону України «Про охорону праці» та Кодексу цивільного захисту України, до основної частини кваліфікаційної роботи повинен бути включений розділ **«Охорона праці в галузі та цивільний захист»**.

У розділі не слід наводити загальновідомі відомості про важливість охорони життя та здоров'я людини та номенклатуру заходів з охорони праці. Необхідно максимально конкретизувати об'єкт кваліфікаційної роботи. Обсяг цього розділу має коливатися в межах до 10 сторінок.

Висновки

Логічним завершенням кваліфікаційної роботи є висновки. Головна їх мета – підсумки проведеної роботи. Висновки подаються у вигляді окремих лаконічних положень. Висновки не повинні носити характер аотацій. Дуже важливо, щоб вони відповідали поставленим завданням.

Висновки мають містити відповіді на всі питання, які поставлені у меті та завданнях дослідження. Варто також наголосити на особистих результатах, обґрунтувати їх достовірність і викласти рекомендації стосовно їх застосування.

Список використаних джерел (Додаток 6)

Список використаних джерел слід розмішувати в алфавітному порядку прізвища першого автора або заголовків або в порядку появи посилань у тексті роботи. Бібліографічний опис складають відповідно до чинних стандартів (ДСТУ 8302:2015). Посилання на використане джерело подається у квадратних дужках з вказівкою на порядковий номер джерела (наприклад, [1]).

Бібліографічний опис роблять мовою документа.

Не рекомендовано робити розриви між ініціалами та прізвищем авторів, а також у випадках («650 с.»; «С. 7»; «Вип. 1» та ін.). В такому випадку на місці пробіла доцільно застосовувати сполучення клавіш Ctrl + Shift + Backspace (одночасне натискання).

Додатки

Це розділ кваліфікаційної роботи, який має допоміжне (довідникове) значення, але є необхідним для більш повного висвітлення проблеми дослідження. До додатків зазвичай відносять плани, програми, анкети, тощо. Вони можуть бути подані у вигляді графіків, таблиць, рисунків чи тексту. Додатки розмішують після списку використаної літератури, кожен з яких повинен починатися з нової сторінки. Додатки позначаються великими літерами алфавіту, наприклад “ДОДАТОК А”. Цей запис повинен бути розміщений вгорі у центрі сторінки, а під ним позначають назву додатку, надруковану симетрично тексту малими літерами, з першої великої. Таблиці, рисунки, схеми у додатках повинні мати внутрішню нумерацію.

Обов’язково подається на кафедру електронна версія роботи (текстова і графічна частина роботи) на цифровому носії.

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота повинна бути оформлена у відповідності з вимогами державних стандартів та нормативних документів університету, зокрема, ДСТУ 3008:2015 та СОУ 207.01:2017.

Кваліфікаційна робота друкується за допомогою принтера на одному боці аркуша білого паперу формату А-4 (210x297 мм) через 1,5 міжрядкових інтервали до тридцяти рядків на сторінці, 14-м кеглем. Кваліфікаційна робота виконується лише державною (українською) мовою, з дотриманням наукового стилю і логічної послідовності, без орфографічних і синтаксичних помилок. Пряме переписування матеріалів із літературних джерел є неприпустимим.

Текст дипломної роботи слід друкувати дотримуючись таких параметрів сторінки: верхнє і нижнє поля – 2 см; лівє поле – 3 см; правє поле – 1,5 см.

Абзаци в тексті починаються відступом, рівним 1,25 см, що повинно бути однаковим впродовж усього тексту.

Не дозволяється в останньому рядку абзацу розміщувати лише одне слово. Якщо такий випадок має місце, то з метою його уникнення слід відповідним чином переформулювати текст абзацу. Доцільно також уникати сторінок на яких розміщено 4 і менше рядків тексту. В цьому випадку текст слід також переформулювати з метою його скорочення чи розширення.

Заголовки структурних частин кваліфікаційної роботи (проекту) «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» (14 шрифт, напівжирний) пишуть великими літерами симетрично до тексту. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу, використовуючи номер розділу і порядковий номер підрозділу, між якими ставиться крапка: наприклад, «1.4» (четвертий підрозділ першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Заголовки підрозділів – з абзацного відступу малими літерами (крім першої) напівжирним шрифтом. Переноси слів у заголовках не допускаються. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з 2-х або більше речень, їх відділяють крапкою. Відстань між заголовком та текстом – 2 інтервали. Кожний розділ слід починати з нового аркуша (сторінки). Підрозділи починають з

відступом від попереднього тексту на 1 інтервал на тій самій сторінці.

Всі сторінки роботи повинні бути пронумеровані арабськими цифрами без знака № в правому верхньому куті.

Першою сторінкою кваліфікаційної роботи (проекту) є титульний лист, який включають до загальної нумерації сторінок. На ньому номер сторінки не ставлять.

Ілюстрації

Зміст ілюстрацій має доповнювати текст роботи, поглиблювати розкриття суті явища, наочно ілюструвати думки автора, і тому в тексті на кожен з них повинно бути посилання з коментарем. Ілюстрації (схеми, графіки тощо) і таблиці слід подавати в роботі безпосередньо після тексту, де їх згадано вперше, або на наступній сторінці. Якщо вони містяться на окремих сторінках диплома, їх включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстративні або табличні матеріали, обсяг яких перевищує половину сторінки формату А4, виносять в додатки. На всі ілюстрації мають бути посилання в тексті.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій у додатках. Номер ілюстрації має складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка: наприклад, «Рис. 1.2» (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщуються послідовно під ілюстрацією. Якщо в розділі дипломної роботи подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Рисунки та графіки вставляють у текст ПЗ (ОЧ) у одному з растрових форматів (bmp, tif) з роздільною здатністю не менше ніж 300dpi. Прості рисунки допускається виконувати засобами Microsoft Word – обов'язково групувати в окремий об'єкт, складні багатокомпонентні рисунки формувати за допомогою програмних комплексів Visio, CorelDraw та інші.

Написи на рисунках виконують шрифтом основного тексту, кегль – 12. Рисунки нумерують і підписують, під рисунком шрифтом основного тексту, кегль – 14, вирівнювання – по центру.

Таблиці, формули, посилання

Таблиці нумерують послідовно (за винятком тих, що розміщені в додатках) у правому верхньому куті розміщують

напис «Таблиця» із зазначенням її номера, який складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка: наприклад, «Таблиця 2.3» (третя таблиця другого розділу); нижче розміщується назва таблиці.

У разі перенесення таблиці на іншу сторінку над подальшими частинами пишеться: наприклад, «Продовження табл. 2.3».

Якщо в розділі кваліфікаційної роботи одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають із великої літери. Назву не підкреслюють.

Заголовки розділів починаються з великих літер, підзаголовки – з малих, якщо складають одне речення із заголовком, і з великих – якщо вони є самостійними.

У таблицях слід обов'язково зазначати одиницю виміру. Якщо всі одиниці виміру є однакові для всіх показників таблиці, вони наводяться у заголовку. Одиниці виміру мають наводитися відповідно до стандартів. Числові величини у таблиці повинні мати однакову кількість десяткових знаків. Заголовки колонок таблиць починаються з великої літери.

Формули у кваліфікаційній роботі нумеруються в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого берега сторінки на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: «(3.1)» (перша формула третього розділу).

Формули подають у форматі Equation 3...4, вирівнювання – по центру і нумерують в круглих дужках з правого краю. Шрифт – звичайний – 14 пт, великий індекс – 10 пт, маленький індекс – 8 пт, великий символ – 18 пт, маленький символ – 12 пт.

Елементи формули необхідно позначати відповідно до їх функціонального застосування ($\sin x$: \sin – функція, x – змінна). Позначення математичних, фізичних та інших величин в тексті та у формулах потрібно записувати курсивом, за винятком стандартних функцій: \sin , \cos , tg , ctg тощо, чисел (критеріїв) Re , Nu , Gr , Ar , Pr , Eu тощо; rot , div , grad , const тощо, а також позначень буквами грецького алфавіту чи цифр. Індокси в цих величинах записувати прямими

буквами українського і грецького алфавітів та цифрами або курсивом – буквами латинського алфавіту. Якщо індекс складається з одного скорочення, то крапку після нього не ставлять, якщо ж з кількох скорочень, то крапку ставлять тільки у проміжних скороченнях, крім останнього. В розмірностях величин як букви, так і цифри записують прямим шрифтом. Вимоги до оформлення формул наведені в Додатку 7.

Пояснення значень символів, числових коефіцієнтів у формулах треба зазначити безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони подані у формулі, і кожне – з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Рівняння і формули треба виділяти в тексті вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишати не менш як один вільний рядок. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (\times) і ділення (:).

Посилання в тексті дипломної роботи на джерела інформації слід зазначати порядковим номером посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад: «... у працях [1–9]...».

Посилання на ілюстрації до дипломної роботи оформлюють порядковим номером ілюстрації: наприклад, «рис. 2.3»; на формули – порядковим номером формули: наприклад, «у формулі (3.1)». Посилання у тексті на таблиці пишуть скорочено: наприклад, «в табл. 1.2». У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вживати скорочене слово «дивись»: наприклад, «див. табл. 1.2».

Додатки

Додатки слід оформлювати після використаної літератури і розміщувати в послідовності посилань у тексті кваліфікаційної роботи.

Додаток повинен мати заголовок, надрукований з великої літери симетрично до тексту сторінки.

Посередині рядка над заголовком з великої літери друкується слово «Додаток « і поряд – велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад, додаток А, додаток Б і т. д. Єдиний додаток позначається як додаток А.

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад: «А.2» – другий розділ додатка А; «В.3.1» – перший підрозділ третього розділу додатка В.

**Обсяг кваліфікаційної роботи (проєкту)
(основної частини)**

Назва спеціальності	Обсяг основної частини (пояснювальної записки), сторінок	Мінімальна кількість використаних джерел
Архітектура та містобудування	65-75	40-50

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ РОБОТИ

Вибір теми кваліфікаційної роботи здійснюється відповідно до узагальненого об'єкта діяльності випускників спеціальностей університету.

Тема роботи повинна відповідати сучасному стану розвитку науки, технологій, бути пов'язана з теоретичними та практичними задачами у відповідній галузі, відповідати загальному напрямку наукової і практичної діяльності керівника роботи, а також мати комплексність, достатню для демонстрації усіх знань та практичних навичок, отриманих студентом під час навчання.

Перелік тем кваліфікаційних робіт бакалаврів розробляє. Тематика робіт щорічно коригується з урахуванням набутого на кафедрі досвіду, побажань фахівців, які беруть участь у рецензуванні робіт, рекомендацій членів екзаменаційних комісій та вимог ринку.

Студент має право запропонувати на розгляд кафедри власну тему кваліфікаційної роботи з обґрунтуванням доцільності її розробки.

Виконання кваліфікаційної роботи містить такі орієнтовні етапи:

1. Вибір теми роботи.
2. Зустріч з науковим керівником для визначення напрямків дослідження.
3. Постановка мети та конкретних завдань дослідження, складання

плану роботи.

4. Визначення об'єкту та предмету дослідження.

5. Вибір методів дослідження.

6. Написання чернетки роботи по розділах та ознайомлення наукового керівника з нею.

7. Обговорення результатів дослідження з науковим керівником.

8. Обговорення окремих частин та роботи в цілому з науковим керівником з метою виявлення та усунення недоліків.

9. Розробка та оформлення графічної частини.

10. Формулювання висновків та їх оцінка.

11. Складання остаточного бібліографічного списку джерел.

12. Остаточне оформлення роботи та її обговорення на засіданні кафедри, на якій вона виконується. Друк і виготовлення графічного матеріалу (банеру).

13. Підготовка до захисту; написання доповіді, підготовка графічного матеріалу (креслення, схеми, графіки, діаграми, таблиці на листах формату А4 для членів Екзаменаційної комісії, якщо це потрібно).

14. Захист кваліфікаційної роботи.

Визначені етапи є приблизними та не вказують на обов'язковий порядок їх виконання, тому деякі частини роботи можуть виконуватися одночасно.

Підготовка кваліфікаційної роботи організовується відповідно до індивідуального плану-графіка, розробленого керівником роботи та відображеному у завданнях.

Кожний етап має конкретний термін реалізації, який визначається керівником роботи.

Для обговорення питань, які не можуть бути вирішені студентом самостійно, встановлюється постійний розклад консультацій у керівника кваліфікаційної роботи (проєкту).

Керівник роботи здійснює систематичний контроль за науковими пошуками студента під час предмету «дипломне проєктування».

Періодичну перевірку ходу виконання роботи проводить завідувач кафедри.

В окремих випадках звіт студента-випускника про стан виконання кваліфікаційної роботи може бути заслуханий на засіданні кафедри.

ОБОВ'ЯЗКИ ТА ПРАВА УЧАСНИКІВ ДИПЛОМНОГО

ПРОЄКТУВАННЯ

Студент при виконанні кваліфікаційної роботи (проекту) **повинен:**

- обрати і узгодити з керівником тему та отримати завдання на кваліфікаційну роботу ;
- дотримуватись календарного плану виконання роботи;
- систематично відвідувати консультації наукового керівника;
- пройти процедуру попереднього захисту кваліфікаційної роботи на кафедрі;
- оформити кваліфікаційну роботу згідно з вимогами;
- відповідно до графіку захистити роботу на засіданні Екзаменаційної комісії.

Студент має право:

- отримувати консультації будь-якого рівня стосовно вибраного напрямку досліджень;
- користуватись всіма необхідними йому науково-методичними матеріалами, які є на кафедрі.

Керівник кваліфікаційної роботи повинен:

- надавати студенту допомогу при виборі теми, розробці плану роботи, виборі літератури, методології та методів дослідження тощо;
- визначати поетапні терміни виконання роботи;
- скласти графік консультацій та дотримуватись його;
- контролювати виконання кваліфікаційної роботи та її якість;
- інформувати на засіданні кафедри щодо виконання календарного плану завдання;
- перевірити кваліфікаційну роботу та оцінити її;
- провести підготовку студента до захисту.

Керівник має право:

- у разі порушення термінів виконання роботи, низької якості чи несамостійного виконання роботи, подати підтвержену рішенням засідання кафедри пропозицію декану про відрахування студента з магістратури, як такого, що не виконує навчальний план.

Завідувач кафедри повинен:

- організувати методичне та інформаційне забезпечення виконання кваліфікаційної роботи;
- здійснити заходи щодо створення умов для виконання кваліфікаційної роботи у приміщеннях кафедри, університету;
- контролювати виконання графіку консультацій;

- розглядати на засіданнях кафедри стан виконання роботи;
- вирішувати суперечливі питання, що виникають між керівником роботи та студентом;
- здійснювати допуск кваліфікаційної роботи до захисту.
- контролювати об'єктивність оцінювання під час захисту;

Завідувач кафедри має право:

- не допустити студента до захисту, у випадку, якщо кваліфікаційна робота не відповідає встановленим вимогам.

АПРОБАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

Результати кваліфікаційної роботи повинні бути відображені у статті, опублікованій у науковому фаховому виданні України чи інших держав, матеріалах (тезах) міжнародних, всеукраїнських чи регіональних конференцій, круглих столів, симпозиумів та ін.

Стаття – наукова публікація, в якій подаються кінцеві або проміжні результати дослідження, висвітлюються пріоритетні напрями розробок дослідника, окреслюються перспективи подальших напрацювань.

Ключовими елементами фахової статті є:
 постановка проблеми (задачі);
 аналіз останніх досліджень та публікацій;
 постановка завдання;

основний матеріал дослідження;
 висновки та перспективи подальших досліджень.

Вимоги до оформлення статті встановлюються науковим виданням.

Тези доповіді – це лаконічно сформульовані ключові аспекти, головні думки, ідеї та концепції будь-якої наукової праці..

За результатами наукового дослідження можуть бути отримані охоронні документи на об'єкти інтелектуальної власності. Свідоцтво про реєстрацію авторського права – охоронний документ на авторське право на твір.

Авторське право – це сукупність прав, які належать окремому автору чи його правонаступникам, або іншим суб'єктам авторського права у зв'язку зі створенням та використанням творів науки, літератури й мистецтва. Під твором мається на увазі будь-яке матеріальне втілення оригінальної форми вираження автора.

Патент – охоронний документ, що засвідчує авторство на винахід

(корисну модель, промисловий зразок) та виключне право на використання його протягом певного терміну.

ВІДГУК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА (Додаток 8)

На завершену кваліфікаційну роботу керівник дає відгук, який є характеристикою професійних якостей студента-бакалавра та його роботи. Текст відгуку має бути написаний за таким орієнтовним планом:

- актуальність теми;
- відповідність роботи виданому завданню;
- рівень розкриття плану роботи;
- логічність, послідовність, аргументованість, літературна грамотність викладення матеріалу;
- короткий критичний огляд змісту окремих частин кваліфікаційної роботи (проекту) з виділенням найбільш важливих і значущих місць, у яких проявилася самостійність студента, його рівень теоретичної та практичної підготовки, ерудиція, мислення, знання тощо;
- ступінь наукового та практичного значення роботи;
- значущість висновків і практичних рекомендацій студента, основних результатів дослідження;
- повнота та якість розробки теми;
- недоліки, допущені студентом у роботі;
- особисті здобутки магістранта;
- коротка атестація автора роботи як фахівця, що претендує на диплом бакалавра;
- висновок про те, якою мірою праця відповідає стандартом вищої освіти та вимогам, що ставляться перед кваліфікаційною роботою (проектом);
- наводиться оцінка роботи (за чотирибальною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), на яку, на думку керівника, заслуговує студент;
- прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання наукового керівника, підпис, дата.

Примітка. Якщо відгук керівника негативний, кваліфікаційна робота може бути знята з плану захисту.

ВІДГУК РЕЦЕНЗЕНТА (РЕЦЕНЗІЯ) (Додаток 9)

Рецензія – це характеристика якості виконаної студентом кваліфікаційної роботи. Рецензію на кваліфікаційну роботу надає спеціаліст-практик відповідної кваліфікації чи науково-педагогічний працівник з науковим ступенем чи вченим званням, що відповідають спеціальності в межах якої проводиться дослідження. Зовнішніми рецензентами можуть бути провідні сертифіковані спеціалісти, головні архітектори, які працюють в установах архітектурно-містобудівного профілю, у наукових установах, викладачі інших кафедр чи вищих навчальних закладів тощо, які володіють необхідними знаннями та досвідом роботи за тематикою кваліфікаційної роботи.

Відгук рецензента теж складається у довільній формі та може висвітлювати ті ж питання, що й відгук керівника. Але, на відміну від керівника, рецензент оцінює тільки якість кваліфікаційної роботи, не торкаючись професійних якостей студента.

У рецензії повинні зазначатись:

- відповідність кваліфікаційної роботи (проекту) затвердженій темі та завданню;
- актуальність теми, реальність роботи, глибина обґрунтування прийнятих рішень, ступінь використання у роботі сучасних досягнень науки і техніки, оригінальність прийнятих рішень та отриманих результатів, правильність проведених розрахунків;
- наявність у роботі особистих пропозицій і рекомендацій магістранта, їх новизна, перспективність, практична цінність; достовірність результатів і обґрунтованість висновків;
- стиль викладу та оформлення роботи;
- можливість впровадження результатів роботи;
- виявлені недоліки.

Рецензент оцінює кваліфікаційну роботу за чотирибальною шкалою.

Рецензії має передувати уважний розгляд усіх розділів роботи, включаючи наведений у ній фактичний і теоретичний матеріал, якість графічної роботи і розрахунків, виявлення її переваг і недоліків у частині теоретичних положень і в практичному відношенні, а також в оформленні.

При підготовці рецензії на кваліфікаційну роботу рецензентам слід

мати на увазі, що зміст роботи має виявити рівень загальнотеоретичної та спеціальної підготовки магістранта до профілю майбутньої роботи, його здатності та вміння використовувати теоретичні знання, уміння та досвід, отримані в університеті, для вирішення інноваційних завдань за обраною спеціальністю.

У тексті рецензії рекомендується уникати загальних фраз.

Загальний обсяг рецензії не лімітується. Проте рекомендується утримуватися як від надмірно коротких, так і від дуже докладних рецензій, від переказу роботи або викладу подробиць, що не мають суттєвого значення для її загальної оцінки з погляду відповідності вимогам, пред'явленим до осіб, що претендують на одержання диплому про вищу освіту.

ПЕРЕВІРКА, ВИЯВЛЕННЯ ПЛАГІАТУ І ЙОГО УСУНЕННЯ ТА ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Згідно з «Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в ЗВО Університет Короля Данила» кваліфікаційні роботи бакалаврів підлягають процедурі перевірки на наявність плагіату (рівня запозичень).

Перевірка рівня запозичень у кваліфікаційній роботі здійснюється не пізніше, ніж за три дні до попереднього захисту роботи.

Перевірка кваліфікаційної роботи на плагіат здійснюється за допомогою системи Unicheck. Після перевірки на плагіат відповідальна особа видає бакалавру результат перевірки у формі роздрукованої довідки, що додається до кваліфікаційної роботи.

Для кваліфікаційної роботи допускається максимальний збіг з однією роботою не більше ніж 25%. Наявність помилок у роботі не повинна перевищувати межу 10%, а у разі використання специфічних термінів (яких не може бути у словниках) – 30 %.

Кваліфікаційна робота, що не відповідає одній із встановлених вимог, повертається студенту на доопрацювання. У разі виявлення плагіату, що перевищує встановлені нормативи (на підставі довідки), магістрант не допускається до захисту кваліфікаційної роботи (проєкту) до моменту усунення виявлених порушень та повторного проходження перевірки в системі Unicheck.

У випадку виявлення умисного пошкодження тексту роботи, що

унеможливилює її перевірку у системі Unichек, повну відповідальність за це несе магістрант, а робота знімається із захисту. У разі незгоди магістранта щодо дій посадових осіб керівник кваліфікаційної роботи (проекту) інформує про це службовою запискою декана факультету. Остаточне рішення щодо факту академічного плагіату у кваліфікаційній роботі (проекті) може бути прийнято комісією, створеною розпорядженням декана факультету. Окрім плагіату, в роботі доцільно уникати фальсифікації та фабрикування матеріалів дослідження.

Фальсифікація розуміється, як свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються власної діяльності або діяльності інших учасників процесу реалізації державної політики у сфері якості освіти, зокрема підробка підписів в офіційних документах.

Під **фабрикуванням** мається на увазі вигадання даних чи фактів, що використовуються у власній діяльності або діяльності інших учасників в процесі реалізації державної політики у сфері якості освіти.

ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Робота (з підписами, відгуком керівника та рецензією) подається на кафедру, підписується завідувачем кафедри. Кваліфікаційна робота подається в одному примірнику, який після захисту передається в архів.

Захист кваліфікаційної роботи проводиться на відкритому засіданні ЕК за участю членів комісії при обов'язковій присутності голови комісії.

Присутність наукового керівника на захисті кваліфікаційної роботи є бажаною, але не обов'язковою. Захист проходить у наступній послідовності:

- доповідь студента про зміст та основні положення роботи, представлення підготовленого графічного проекту;
- запитання до студента;
- відповіді студента на запитання;
- виступ наукового керівника або оголошення його відгуку;
- виступ рецензента (рецензентів) або оголошення його (їх) рецензій;
- виступ студента щодо зауважень рецензента (рецензентів);

- заключне слово студента;
- рішення Екзаменаційної комісії про оцінку роботи.

На захист кваліфікаційної роботи студент готує доповідь (до 10-12 хвилин), а також наочний матеріал: банери, планшети, плакати, таблиці, схеми, графіки, діаграми, макет тощо. Указані матеріали обов'язково узгоджуються з науковим керівником. Надійною передумовою для гарної доповіді є ґрунтовно опрацьовані висновки з роботи. У доповіді головну увагу необхідно приділити власним дослідженням і розробкам та отриманим результатам.

Під час захисту кваліфікаційної роботи (проекту) студент-бакалавр повинен:

- стисло обґрунтувати вибір теми, її актуальність, мету й завдання; розкрити теоретичну та практичну значущість дослідження;
- чітко сформулювати основні висновки та рекомендації;
- показати ґрунтовні знання першоджерел та наукової літератури з обраної проблеми, усебічне володіння матеріалом дослідження;
- продемонструвати здатність самостійно аналізувати й узагальнювати результати дослідження;
- викласти свої міркування з приводу зроблених критичних зауважень з боку рецензента, голови та членів ЕК.

Доповідь рекомендується починати зі звертання: «Вельмишановний пане голову! Шановні члени Екзаменаційної комісії! Панове!..» Далі студент коротко обґрунтовує актуальність теми дослідження, розкриває мету, завдання, об'єкт, предмет дослідження, показує, що вдалося встановити, виявити, довести і якими методами це досягнуто. У виступі слід також показати елементи новизни у теоретичних положеннях та в практичних рекомендаціях, з якими труднощами довелося зіткнутися в процесі дослідження, які положення не знайшли підтвердження. Особливу увагу необхідно приділити результатам, отриманим особисто автором (що саме запропоновано, узагальнено, одержано, рекомендовано і т. ін.), обґрунтуванню їх достовірності, значущості для теорії та практики. У прикінцевій частині доповіді викладаються основні результати та висновки роботи, їх реалізація, можливі шляхи подальшого використання.

При проголошенні доповіді слід зосередити увагу на правилах

публічного виступу. Особливо важливо, щоб мовлення студента було зрозумілим, граматично правильним, впевненим, що робить його логічним і переконливим. Мовлення здобувача має бути виразним, що залежить від темпу, гучності та інтонації. Якість виступу студента різко знижується, коли говорять квапливо, ковтаючи закінчення слів або дуже тихо і невиразно. Спокійна, некваплива манера викладу завжди імпонує слухачам. Неприпустимим є порушення норм літературної вимови, зокрема, використання неправильних наголосів у словах.

Слід зважати також на вибір одягу, пози під час виступу, а також жестів, міміки, манер, інших зовнішніх форм поведінки.

У заключному слові студенту доцільно висловити вдячність науковому керівнику за допомогу у написанні роботи, позитивний відгук і рецензентам за об'єктивну оцінку основних положень роботи. А також подякувати членам Екзаменаційної комісії, присутнім за увагу, цікаві і обґрунтовані запитання, участь у обговоренні роботи.

І ще кілька порад, які допоможуть студентові добре виголосити доповідь:

- усі цифри в тексті записуйте тільки словами, щоб не довелося підраховувати кількість нулів;
- підкреслюйте ключові слова;
- залишайте великі відступи при друкуванні, щоби можна було доповнити виступ своїми зауваженнями;
- повторюйте іменники, уникаючи займенників;
- використовуйте прості слова і прості розповідні речення, не переобтяжуйте текст складнопідрядними реченнями.

Студент зобов'язаний відповісти на запитання голови, членів ЕК присутніх на захисті.

Хід захисту фіксується в протоколі ЕК. Оцінка обговорюється на закритому засіданні ЕК та оголошується головою ЕК на відкритому засіданні в присутності членів ЕК та магістрантів.

При оцінюванні кваліфікаційної роботи (проєкту) екзаменаційна комісія бере до уваги такі чинники:

- якість кваліфікаційної роботи в цілому – її творчий характер, уміння автора аналізувати теоретичний матеріал, аргументованість позиції автора та його висновків, наявність власних досліджень, нестандартних підходів та елементів новизни, рівень

представленого на захист наочного матеріалу (графічних матеріалів), обґрунтованість сформульованих практичних та навчально-методичних рекомендацій;

- якість оформлення теоретичної частини кваліфікаційної роботи – структура й логічність побудови, коректність викладу матеріалу, науковий стиль викладу, грамотність, правильність цитування, використання літературних та інформаційних джерел, дотримання вимог щодо оформлення списку використаних джерел, ілюстративного матеріалу, додатків тощо;

- якість оформлення практичної частини кваліфікаційної роботи – дотримання вимог щодо оформлення практичного завдання, заданий формат наочно представленої частини роботи, повнота та змістовність виконаного проєктного завдання, наукова зумовленість і творчий характер виконаного проєктного завдання;

- рівень виступу студента-бакалавра (побудова доповіді, чіткість у формулюванні актуальності, мети й завдань роботи, логічне, чітке пояснення наочного матеріалу, правильні висновки, культура мовлення, відповіді на питання, уміння зосередитися в процесі встановленого на захист часу);

- відгук керівника: оцінка наукового рівня дослідження, якість роботи магістранта;

- рецензія: оцінка наукового рівня дослідження.

МЕТОДИКА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Якість виконання та успішність захисту кваліфікаційної роботи оцінюються за наступною схемою:

Оформлення роботи	Зміст роботи	Захист роботи	Сума
10 балів	30 балів	60 балів	100

Кожний блок оцінюється окремо і підсумовується для виведення підсумкової оцінки. Критерії оцінювання кожного окремого блоку визначаються на основі критеріїв оцінювання знань бакалаврів при виконанні та захисті кваліфікаційної роботи (проєкту) за розподілом:

	1.Текст кваліфікаційної роботи (проекту)	40 балів
1.1	<i>Загальні вимоги до тексту роботи:</i>	10 балів
1.1.1	Наявність та чіткість формування мети і завдання роботи, обґрунтованість актуальності теми, формулювання наукової новизни одержаних результатів та їх наукове та практичне значення, використання відповідних методів дослідження. Наявність апробації результатів роботи та публікацій. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, відповідність висновків змісту кваліфікаційної роботи.	2
1.1.2	Відповідність логічної побудови роботи назві теми, а також поставленим цілям і завданням, пропорційність структури роботи	2
1.1.3	Правильність оформлення списку літератури (порядок розміщення, повнота, сучасність, відсутність помилок)	2
1.1.4	Наявність, якість ілюстративних матеріалів (креслень, рисунків, схем, діаграм, графіків, таблиць) у тексті роботи та відповідність їх оформлення встановленим критеріям (вимогам), додатків з формулами і розрахунками, таблицями, ТЕО, актів випробувань, довідок-впровадження результатів дослідження, інструкціями і методиками, розробленими в процесі виконання роботи.	2
1.1.5	Правильність оформлення кваліфікаційної роботи (нумерація сторінок, оформлення титульного аркуша, дотримання вимог до розміру полів, шрифту, міжрядкового інтервалу та інше), відсутність редакційних помилок	2
1.2	<i>Вимоги до змісту кваліфікаційної роботи:</i>	30 балів
1.2.1	Якість і глибина теоретико-методологічного аналізу проблеми. Наявність та якість критичного огляду літературних джерел. Етика цитування (наявність посилань на літературні джерела). Самостійність	5 балів

	проектних рішень і викладу матеріалу (наявність формулювання власної думки студента – автора кваліфікаційної роботи)	
1.2.2	Наявність, системність і глибина особистого аналізу сучасних статистичних показників, інформативних джерел з використанням відповідних методів дослідження наявність і переконливість узагальнень і висновків з аналізу, виявлення проблем і недоліків досліджуваної тематики.	5 балів
1.2.3	Наявність наукових положень, обґрунтованість і достовірність висновків і рекомендацій, логічний зв'язок запропонованих проектних рішень, для вирішення проблеми, з проведеним у роботі аналізом фактичних матеріалів, їх актуальність та реальність. Розробка альтернативних чи концептуальних варіантів, рекомендацій, обґрунтування та розрахунок ефективності запропонованих рішень.	10 балів
1.2.4	Наявність аналізу зарубіжного досвіду та його використання при розробці проектних пропозицій	10 балів
	2. Захист кваліфікаційної роботи (доповідь)	60 балів
2.1.	Володіння культурою презентації (вільне володіння текстом доповіді, наявність в структурі доповіді всіх належних елементів: вітання, представлення, обґрунтування актуальності, наукової новизни, мети та завдань кваліфікаційної роботи, методика проведення досліджень, практичного значення роботи, викладення особисто розроблених науково обґрунтованих теоретичних, проблемних, аналітичних та рекомендаційних аспектів роботи, представлення проектних рішень, посилення на графічний чи візуалізований матеріал (макет, мультимедійне представлення))	10
2.2.	Вміння стисло (в межах регламенту), послідовно й чітко викласти сутність і результати власного дослідження і запропонованих концептуальних чи проектних рішень, їх порівняння з аналогічними	10

	результатами вітчизняних і зарубіжних праць, обґрунтування потреби додаткових досліджень.	
2.3.	Повнота і ґрунтовність відповідей на запитання членів комісії, на зауваження і пропозиції, що містяться у рецензії та відгуку наукового керівника, здатність аргументовано захищати свої проєктні пропозиції, думки, погляди, спрямовані на розв'язання наукової чи прикладної архітектурно-містобудівної проблеми.	20
2.4.	Наявність і якість графічного матеріалу для захисту кваліфікаційної роботи (проєкту) (наявність матеріалів, що відображають теорію, генплан, ситуаційна схема, фотоаналіз, формули і розрахунки, креслення, фасади, розрізи, візуалізації; ілюстративний матеріал повинен мати аналітичний характер; чітке, грамотне без будь-яких помилок оформлення.	20

Загальна підсумкова оцінка при захисті кваліфікаційної роботи складається з суми балів, отриманих за якість виконання кваліфікаційної роботи та кількості балів, отриманих при захисті.

До відомості захисту в ЕК заносяться сумарні результати в балах, отримані при попередньому ознайомленні та при захисті кваліфікаційної роботи (проєкту) за стобальною шкалою з наступним переведенням балів до національної шкали та шкали ECTS, яке здійснюється в такому порядку:

Шкала оцінювання за ЕКТС

Шкала в балах	Національна шкала	Шкала ЕКТС
90-100 балів	5 «відмінно»	A
80-89 балів	4 «дуже добре»	B
65-79 балів	4 «добре»	C
68-75 бали	3 «задовільно»	D
60-67 бали	3 «достатньо»	E
35-59 бали	2 «незадовільно»	F
1-34 бали	2 «неприйнятно»	FX

Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи (проєкту)

Оцінка «відмінно». Робота є бездоганною у всіх відношеннях. Відповідь студента базується на рівні самостійного мислення з

елементами творчого наукового підходу. Студент вільно володіє матеріалом обраної теми, оперує фаховими термінами, під час роботи використовує наукову та спеціалізовану фахову літературу за темою дослідження, здійснює самостійний аналіз опрацьованого матеріалу, використовує сучасні теорії та методи наукових досліджень, вміло поєднує теоретичні надбання з практичними проектними пропозиціями, висвітлює та обґрунтовує власні наукові розробки, підкріплюючи їх власними концептуальними чи реалізованими практичними архітектурно-проектними чи планувально-містобудівними рішеннями. Доповідь стисла, логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання правильні, науково обґрунтовані, чіткі і вичерпні.

Оцінка «дуже добре». Робота є практично бездоганною. Відповідь будується на рівні самостійного наукового мислення. Студент вільно володіє матеріалом обраної теми, оперує фаховими термінами, використовує наукову та спеціалізовану фахову літературу, здійснює самостійний аналіз опрацьованого матеріалу, використовує сучасні теорії та методи наукових досліджень, вміло поєднує теоретичні надбання з практикою, висвітлює та обґрунтовує власні наукові та проектні розробки проблеми. Доповідь стисла, логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання в межах обраної теми правильні і стислі. Можливі не суттєві проблеми у відповідях на деякі неосновні питання при захисті кваліфікаційної роботи.

Оцінка «добре». Виставляється за ґрунтовно виконану роботу, сумлінну підготовку до захисту і вмілий виклад матеріалу та знань, студент використав достатню кількість літературних джерел, висвітлює та обґрунтовує власні наукові розробки та запропоновані проектні рішення, однак, при захисті студент допускає певні неточності в проєктних рішеннях, кресленнях, графічних матеріалах, нечітко формулює вирішення проєктного рішення. Доповідь логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання в основному правильні і стислі, будуються на рівні самостійного мислення і дослідження.

Оцінка «задовільно». виставляється, якщо студент орієнтується в даній темі, але не може без допомоги зробити висновки, пов'язати теоретичні узагальнення з практикою, відчуває значні труднощі в представленні проєктних пропозицій, не всі його відповіді на запитання правильні або повні.

Оцінка «достатньо». Знання загальних положень, часткове досягнення мети та виконання практичних завдань кваліфікаційної роботи (проєкту) в межах обраної теми. Студент не знає значної частини матеріалу, допускає суттєві помилки.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадку, коли студент, навіть, маючи графічну і науково-теоретичну частину роботи (пояснювальну записку), не орієнтується в питаннях теми, не володіє необхідними поняттями, не опанував мінімум наукової літератури, не володіє практичним матеріалом обраної теми кваліфікаційної роботи, аналіз виконано поверхнево, робота носить описовий характер, є суттєві недоліки в оформленні роботи, відповіді на запитання членів комісії неточні, неповні або відсутні. Незадовільна оцінка ставиться і у випадку коли студент не обрав теми, не виконав та не захистив кваліфікаційної роботи.

Студент, який при захисті кваліфікаційної роботи отримав незадовільну оцінку має бути відрахованим з університету. У цьому випадку йому видається академічна довідка. Він має право бути повторно допущений до захисту кваліфікаційної роботи (проєкту) протягом наступного року. Повторно кваліфікаційна робота виконується за наявності заяви студента про допуск до захисту, наказу ректора.

Якщо студент не з'явився на захист з поважних причин (про що студент має подати відповідні документи голові ЕК), то ректор університету має право дозволити захистити кваліфікаційну роботу на іншому засіданні цієї ж Екзаменаційної комісії.

Підсумковим результатом є диференційована оцінка, яка заноситься в індивідуальний навчальний план обліку успішності студента.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЇЇ ПОРУШЕННЯ¹

Відповідальність за дотримання академічної доброчесності під час здійснення освітньої та освітньо-наукової діяльності покладається на здобувачів вищої освіти та співробітників університету. Виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої

¹ Рекомендацій ЗВО щодо розвитку систем забезпечення академічної доброчесності.
URL:<https://naqa.gov.ua/академічна-доброчесність/>

освіти під час провадження освітньої діяльності здійснюється передусім викладачами (в межах дисциплін, які вони викладають) та керівниками кваліфікаційних робіт; факти порушення академічної доброчесності співробітниками університету виявляються передусім посадовими особами закладу вищої освіти, зокрема керівництвом структурних підрозділів, спеціалізованих вчених рад, оргкомітетів конференцій, редакцій наукових журналів тощо.

Рішення щодо академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності може прийматись вказаними вище особами та/або університетською Комісією з етики та управлінням конфліктами. Викладач може призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів вищої освіти, які порушили академічну доброчесність:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, іспиту, заліку тощо;

- повторне проходження оцінювання контрольних робіт, іспитів, заліків тощо;

- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, додаткові контрольні роботи, тести тощо). Керівник кваліфікаційної роботи може призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів вищої освіти, які порушили академічну доброчесність:

- зниження результатів оцінювання кваліфікаційної роботи;

- повторне виконання окремого розділу (розділів) кваліфікаційної роботи.

Відповідальність за порушення принципів академічної доброчесності, як правило, зазначається у відповідних нормативних документах закладу вищої освіти, рішеннях факультету (кафедри, групи забезпечення освітньої програми), документах, що регламентують контроль результатів навчання з відповідною дисципліною або виконання кваліфікаційної роботи.

Завідувачі кафедр (декани факультетів) можуть призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів вищої освіти, які порушили академічну доброчесність:

- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

- повторне виконання кваліфікаційної роботи;

– проведення додаткової перевірки інших робіт, автором яких є порушник.

Завідувачі кафедр (декани факультетів), керівники структурних підрозділів та проректори університету можуть призначати такі види академічної відповідальності співробітникам університету, які порушили академічну доброчесність:

– проведення додаткової перевірки на наявність ознак академічного плагіату всіх робіт, автором яких є порушник;

– відкликання з розгляду (друку) робіт, автором яких є порушник і підготовка яких була здійснена з порушенням академічної доброчесності.

Комісії з академічної доброчесності можуть призначати такі види академічної відповідальності:

а) для здобувачів вищої освіти

– виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії або нарахування штрафних балів у такому рейтингу, позбавлення академічної стипендії;

б) для співробітників університету

– позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання фінансування для проведення наукових досліджень та реалізації освітніх проектів, стипендій, грантів тощо.

Університетська Комісія з етики та управлінням конфліктами (крім призначення зазначених вище видів академічної відповідальності) може:

– призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів вищої освіти:

– повідомлення суб'єкта, який здійснює фінансування навчання (проведення наукового дослідження), установи, що видала грант на навчання (дослідження), потенційних роботодавців, батьків здобувача вищої освіти про вчинене порушення;

– позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання стипендій, грантів тощо;

– обмеження участі порушника в наукових дослідженнях, виключення з окремих наукових проектів;

– рекомендувати до розгляду ректором, Вченою радою університету або іншими органами та посадовими особами (відповідно до розподілу повноважень) призначення для порушника

таких видів академічної відповідальності

а) для здобувачів вищої освіти:

- позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання;
- відрахування із закладу освіти;

б) для співробітників університету:

– виключення із Вченої ради, дорадчих і робочих органів університету або обмеження права на участь у роботі таких органів на певний термін;

– письмове попередження;

– позбавлення почесних звань, нагород, стипендій тощо, присуджених університетом;

– відмова в рекомендації щодо присвоєння вченого звання, наукового ступеня тощо;

– звільнення.

– рекомендувати до розгляду Вченою радою університету питання щодо призначення для співробітників університету таких видів академічної відповідальності:

– позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;

– відмова у присудженні наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання;

– позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання.

За кожне порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти і співробітники університету можуть бути притягнуті як до одного, так і до кількох видів академічної відповідальності залежно від рішення вказаних вище комісій.

Комісії можуть також розглядати питання щодо вчинення дій, які містять ознаки порушення академічної доброчесності, з наданням рекомендацій щодо притягнення до інших видів відповідальності, передбачених чинним законодавством України.

Застосування конкретного виду академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності здійснюється з урахуванням:

– визнання порушником провини у порушенні академічної доброчесності, усвідомлення ним неприпустимості подальших порушень;

– факту співпраці з комісією або відмова від співпраці під час розгляду справи про порушення;

– факту першого порушення або систематичності вчинення порушень, їх сукупності;

– ступеню впливу порушення на репутацію університету (факультету), кафедри, наукової школи тощо;

– ступеню впливу порушення на якість та подальші результати навчання (для здобувачів вищої освіти) та здійснення освітньої і наукової діяльності (для педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників);

– інших обставин вчинення порушення.

У разі, якщо викладач, керівник кваліфікаційної роботи, завідувач кафедри, (декан факультету), керівник структурного підрозділу університету, проректор університету не уповноважений приймати рішення про призначення окремих видів академічної відповідальності, він подає на ім'я ректора клопотання про створення комісії з академічної доброчесності для розгляду порушення або про розгляд порушення університетською Комісією з етики та управління конфліктами (відповідно до повноважень комісій щодо призначення видів академічної відповідальності, які зазначені вище).

У клопотанні вказується обґрунтована інформація по суті порушення та пропозиція щодо виду академічної відповідальності для порушника.

Не допускається подання клопотання без обґрунтованої інформації по суті порушення, з неправдивою (наклепницькою) інформацією про факт порушення, яка базується на неперевірених фактах (носить характер припущення), анонімного клопотання.

Клопотання може бути також подано від імені здобувача вищої освіти у разі, якщо він став свідком порушення академічної доброчесності або готовий надати обґрунтовану інформацію щодо скоєння порушення академічної доброчесності з боку іншого здобувача вищої освіти чи співробітника університету.

Процедура розгляду факту порушення академічної доброчесності Комісією з академічної доброчесності або університетською Комісією з етики та управління конфліктами складається з таких етапів:

– інформування особи про підозру у скоєнні порушення академічної доброчесності;

– проведення службового розслідування; – підготовка протоколу про результати службового розслідування з висновками та визначенням виду академічної відповідальності.

Розгляд факту порушення академічної доброчесності проводиться конфіденційно з інформуванням про хід розгляду справи лише членів комісій, вищестоящих посадових осіб та особи, що підозрюється у скоєнні порушення академічної доброчесності. При цьому особа, що підозрюється у скоєнні порушення академічної доброчесності, має право:

– ознайомитись із матеріалами, що розглядаються комісією, протоколом про результати службового розслідування та іншою інформацією, яка відноситься до розгляду факту порушення;

– за власною ініціативою чи запитом комісії надавати письмові пояснення по суті справи, відмовитись від пояснень у разі запиту на їх надання від комісії;

– бути присутньою на засіданні комісії на етапі розгляду питання про притягнення її до академічної відповідальності.

Комісія з академічної доброчесності або університетська Комісія з етики та управління конфліктами розглядає порушення і виносить своє рішення на підставі обґрунтованої інформації по суті порушення і результатів службового розслідування. У разі незгоди з рішенням особи, яка призначає конкретний вид академічної відповідальності, або відповідної комісії щодо притягнення до академічної відповідальності особа, що звинувачена у порушенні, має право на апеляцію. Апеляція подається особисто порушником на ім'я ректора у десятиденний термін після оголошення рішення комісії. У разі надходження апеляції, ініціатором якої є здобувач вищої освіти, що навчається в університеті, або співробітник університету, розгляд апеляції здійснюється апеляційною комісією, створеною за наказом (дорученням) ректора.

У разі надходження апеляції за заявами сторонніх осіб (а також на виконання доручень Міністерства освіти і науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, відповідних державних установ) розгляд апеляції здійснюється за наказом ректора університетською Комісією з етики та управління конфліктами.

Апеляція розглядається відповідною комісією у тижневий термін

з наступного дня після виходу наказу (доручення) ректора про розгляд апеляції, якщо інший термін не зазначено в наказі (дорученні).

Висновки комісії оформлюються відповідним протоколом та подаються на розгляд ректору (або уповноваженій ним особі), який приймає остаточне рішення щодо результатів розгляду порушення (призначення виду академічної відповідальності, рекомендація щодо розгляду питання про призначення виду академічної відповідальності Вченою радою, тощо).

ДОДАТКИ

Додаток 1

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

**Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра архітектури та будівництва**

на правах рукопису

Петренко Петро Петрович

УДК 340.11

ТЕМА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Спеціальність 191 – «Архітектура та містобудування»

Кваліфікаційна робота на здобуття кваліфікації бакалавр

Науковий керівник
Доктор архітектури, професор
Іванов Іван Іванович

Івано-Франківськ – 2021

Форма завдання для виконання кваліфікаційної роботи (проєкту)
(нумерується сторінкою - 2)
ЗВО «Університет Короля Данила»
Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра архітектури та будівництва

Освітній ступінь: «бакалавр»

Спеціальність: 191 «Архітектура та містобудування»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

«___» _____ 20__ року

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи

Керівник роботи _____,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь,
вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від
«___» _____ 20__ року №___

2. Термін подання студентом роботи _____

3. Зміст кваліфікаційної роботи (перелік питань, які потрібно розробити) _____

Зразок оформлення змісту роботи

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ <i>(за необхідності)</i>	4
ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. НАЗВА РОЗДІЛУ	9
1.1 Назва підрозділу	9
1.1.1 Назва пункту	14
1.1.2 Назва пункту	20
1.2 Назва підрозділу	25
<i>Висновки до розділу 1</i>	39
ВИСНОВКИ	75
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	80
ДОДАТКИ <i>(за необхідності)</i>	

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

- БНіП – будівельні норми і правила;
- ДБН – державні будівельні норми;
- ДСП – державні санітарні правила;
- ДСТУ – державний стандарт України;
- ЄС – Європейський Союз;
- ЗУ – закон України;
- ТЕП – техніко-економічні показники;

ВСТУП

Актуальність теми: суть проблеми, її значущість, роботи відомих науковців за темою дослідження, обґрунтування необхідності свого дослідження.

Мета і завдання дослідження. Мету дослідження формулюють одним реченням. Щоб досягти поставленої мети, треба розв'язати кілька завдань (від 4 до 6). Мета і завдання мають бути взаємопов'язані і розкривати тему заявлену в назві роботи.

Об'єкт дослідження. Одне речення із зазначенням процесу, явища обраного для дослідження.

Предмет дослідження. Одним реченням характеризуються характерні риси об'єкта.

Методи дослідження. Перелік методів, якими досягатиметься розв'язання кожного конкретного завдання дослідження..

Наукова новизна одержаних результатів. Стислий перелік нових наукових результатів отриманих автором у межах кваліфікаційної роботи.

Практичне значення одержаних результатів. Рекомендація щодо можливого використання результатів кваліфікаційної роботи.

Апробація результатів дослідження. Зазначити назви і дати проведення конференцій, круглих столів, семінарів, де оприлюднювалися результати дослідження.

Публікації. Вказується кількість власних публікацій (рукописів, проектів, патентів), якщо такі є, за темою роботи.

Структура. Зазначаються структурні частини дослідження. Наводиться загальний обсяг сторінок основної частини дослідження (від першої сторінки до закінчення висновків). Список використаних джерел містить (вказати кількість) позицій.

Загальний обсяг вступу не повинен перевищувати 4-5 сторінок.

**Приклади оформлення списку літератури
згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація.
Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила
складання» з урахуванням правок**

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	<p>Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с.</p> <p>Бондаренко В. Г. Немеркнуча слава новітніх запорожців: історія Українського Вільного козацтва на Запоріжжі (1917-1920 рр.). Запоріжжя, 2017. 113 с.</p> <p>Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.) : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с.</p> <p>Вагіна О. М. Політична етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 102 с.</p> <p>Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн : курс лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 145 с.</p> <p>Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с.</p> <p>Гурська Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2016. 172 с.</p> <p>Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.</p>
Два автори	<p>Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с.</p> <p>Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с.</p> <p>Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с.</p>

	<p>Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с.</p> <p>Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с.</p> <p>Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.</p>
Три автори	<p>Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с.</p> <p>Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с.</p> <p>Кузнєцов М. А., Фоменко К. І., Кузнєцов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с.</p> <p>Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.</p>
Чотири і більше авторів	<p>Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с.</p> <p>Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с.</p> <p>Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с.</p> <p>Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с.</p> <p>Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.</p>
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	<p>Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с.</p> <p>Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с.</p>

	<p>Дахно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.</p>
<p>Без автора</p>	<p>25 років економічному факультету: історія та сьогодення (1991-2016) : ювіл. вип. / під заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 330 с.</p> <p>Криміналістика : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана ; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ : ЦУЛ, 2016. 320 с.</p> <p>Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с.</p> <p>Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с.</p> <p>Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с.</p> <p>Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Запоріжжя, 2017. 328 с.</p> <p>Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с.</p> <p>Адміністративно-правова освіта у персоналіях : довід. / за заг. ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ : Ін Юре, 2015. 352 с.</p> <p>Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 5-6 жовт. 2017 р. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 216 с.</p> <p>Країни пострадянського простору: виклики модернізації : зб. наук. пр. / редкол.: П. М. Рудяков (відп. ред.) та ін. Київ : Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2016. 306 с.</p> <p>Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агєєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.</p>

Багатотомні видання	<p>Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с.</p> <p>Лодий П. Д. Сочинения : в 2 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. А. В. Сеницына. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2015. Т. 1. 306 с.</p> <p>Новицкий О. М. Сочинения : в 4 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. Н. Г. Мозговая. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2017. Т. 1. 382 с.</p> <p>Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.</p> <p>Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : в 6 т. Харьков : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с.</p>
Автореферати дисертацій	<p>Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с.</p> <p>Гнатенко Н. Г. Группы интересов у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с.</p> <p>Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.</p>

Дисертації	<p>Авдеева О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с.</p> <p>Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с.</p> <p>Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.</p>
Законодавчі та нормативні документи	<p>Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.</p> <p>Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.</p> <p>Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 48-49. Ст. 536.</p> <p>Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. Офіційний вісник України. 2017. № 4. С. 530–543.</p> <p>Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. Урядовий кур'єр. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10.</p> <p>Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. Офіційний вісник України. 2017. № 20. С. 136–141.</p> <p>Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. Баланс-бюджет. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.</p>

Архівні документи	<p>Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. ЦДАГО України (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71.</p> <p>Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. ЦДАВО України (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.</p> <p>Наукове товариство ім. Шевченка. Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.</p>
Патенти	<p>Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.</p> <p>Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.</p>
Препринти	<p>Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).</p> <p>Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).</p>
Стандарти	<p>ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).</p> <p>ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-</p>

	<p>01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.</p> <p>ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила(ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).</p>
Каталоги	<p>Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с.</p> <p>Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Землянщина. Харків, 1996. 64 с.</p> <p>Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.</p>
Бібліографічні покажчики	<p>Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с.</p> <p>Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10).</p> <p>Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування).</p> <p>Лисодед О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992-2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків : Одісей, 2003. 128 с.</p> <p>Яценко О. М., Любовець Н. І. Українські персональні бібліографічні покажчики (1856-2013). Київ : Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського,</p>

<p>Частина видання: книги</p>	<p>2015. 472 с. (Джерела української біографістики ; вип. 3).</p> <p>Баймуратов М. А. Имплементация норм международного права и роль Конституционного Суда Украины в толковании международных договоров / М. А. Баймуратов. Михайло Баймуратов: право як буття вченого : зб. наук. пр. до 55-річчя проф. М. О. Баймуратова / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493.</p> <p>Гетьман А. П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. Тридцять лет с экологическим правом : избранные труды. Харьков, 2013. С. 205–212.</p> <p>Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. Адміністративне право України : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197.</p> <p>Алексеев В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.</p>
<p>Частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)</p>	<p>Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136.</p> <p>Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.</p> <p>Кононенко Н. Методология толерантности в системе общественных отношений. Формирование толерантного сознания в обществе : материалы VII междунар. антитеррорист. форума (Братислава, 18 нояб. 2010 г.). Киев, 2011. С. 145–150.</p> <p>Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як</p>

	<p>засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.</p> <p>Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук : матеріали III регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.</p>
<p>Частина видання: довідкового видання</p>	<p>Кучеренко І. М. Право державної власності. Великий енциклопедичний юридичний словник / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673.</p> <p>Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. Адміністративне право України : словник термінів / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.</p> <p>Сірий М. І. Судова влада. Юридична енциклопедія. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.</p>
<p>Частина видання: продовжуваного видання</p>	<p>Коломоєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.</p> <p>Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонки за допомогою матриць типу Гріна. Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159.</p> <p>Левчук С. А., Рак Л. О., Хмельницький А. А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218.</p> <p>Тарасов О. В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. Проблеми</p>

	законності. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.
Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	<p>Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. Часопис Київського університету права. 2007. № 4. С. 88–92.</p> <p>Коломоєць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. Право України. 2017. № 5. С. 71–79.</p> <p>Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. Урядовий кур'єр. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p> <p>Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. Юридичний вісник України. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15.</p> <p>Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.</p>
Електронні ресурси	<p>Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. Юридичний науковий електронний журнал. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsei.org.ua/5_2017/32.pdf.</p> <p>Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. – URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridic_hni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. Наука та інновації. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006.</p>

Вимоги до оформлення формул та рівнянь

Формули та рівняння розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині сторінки.

Вище і нижче кожної формули або рівняння повинно бути залишено не менше одного вільного рядка.

Формули і рівняння у ПЗ (за винятком формул і рівнянь, наведених у додатках) слід нумерувати порядковою нумерацією в межах розділу.

Номер формули або рівняння складається з номера розділу і порядкового номера формули або рівняння, відокремлених крапкою, наприклад, формула (1.3) – третя формула першого розділу.

Номер формули або рівняння зазначають на рівні формули або рівняння в дужках у крайньому правому положенні на рядку.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули чи рівняння, слід наводити безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони наведені у формулі чи рівнянні.

Пояснення значення кожного символу та числового коефіцієнта слід давати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають з абзацу словом «де» без двокрапки.

Приклад

«Відомо, що

$$Z = \frac{M_1 M_2}{\sqrt{\sigma_1^2 + \sigma_2^2}} \quad (1.1)$$

де M_1, M_2 – математичне очікування;

σ_1, σ_2 – середнє квадратичне відхилення міцності та навантаження [23]».

Переносити формули чи рівняння на наступний рядок допускається тільки на знаках виконуваних операцій, повторюючи знак операції на початку наступного рядка. Коли переносять формули чи рівняння на знакові операції множення, застосовують знак «х».

Якщо у звіті тільки одна формула чи рівняння, їх нумерують

згідно з вимогами У.2.

Формули, що йдуть одна за одною й не розділені текстом, відокремлюють комою. *Приклад*

$$f_1(x, y) = S_1 \text{ i } S_1 \leq S_{1\max}, \quad (1.1)$$

$$f_2(x, y) = S_2 \text{ i } S_2 \leq S_{2\max}. \quad (1.2)$$

Оформлення відгуку наукового керівника

ВІДГУК

наукового керівника на кваліфікаційну роботу

(назва роботи)

на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»

студента (ки) спеціальності _____ (вказується шифр та назва спеціальності)

_____ (вказується прізвище, ім'я та по батькові студента)

Науковий керівник має звернути першочергову увагу на

- обґрунтування наукової актуальності дослідження, зв'язок із темою наукових досліджень кафедри, факультету;
- коректність визначення мети і завдань, відповідність висновків роботи;
- достатність джерельної бази;
- аналіз стану розробленості проблеми;
- обґрунтованість вибору методології дослідження;
- практична спрямованість роботи;
- рівень наукової самостійності та оригінальності розробки теми;
- апробація результатів і висновків кваліфікаційної роботи (проекту);
- якість оформлення кваліфікаційної роботи;
- мова та стиль роботи;
- зауваження, рекомендації;
- загальні висновки про відповідність кваліфікаційної роботи (проекту) основним вимогам методичних рекомендацій та можливість допуску до захисту на ЕК.

Дата _____

Науковий керівник _____

ВІДГУК РЕЦЕНЗЕНТА

РЕЦЕНЗІЯ

_____ (науковий ступінь, вчене звання (при наявності), посада,
 ПІП рецензента)

на кваліфікаційну роботу _____ (назва)

на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»
 студента (ки) спеціальності _____ (вказується шифр та назва
 спеціальності)

_____ (вказується прізвище, ім'я та по батькові
 студента)

**Рецензія може бути написана у довільній формі, але повинна
 містити висновки рецензента стосовно:**

- ступеня актуальності кваліфікаційної роботи;
- глибини розкриття теми;
- уміння аналізувати досліджувану наукову тему, чітко й логічно викладати головні аспекти проблеми;
- уміння аргументовано й логічно подавати узагальнення й висновки;
- доцільності використання обраних методів наукового дослідження;
- новизни та практичного значення викладених у роботі висновків і пропозицій;
- повноти й різноманітності вивчення джерельної бази;
- уміння застосовувати набуті знання при аналізі практичних, методологічних і теоретичних проблем;
- рівня апробації результатів і висновків кваліфікаційної роботи (публікація статей, участь у наукових конференціях);
- якості оформлення кваліфікаційної роботи;
- мови та стилю роботи;
- зауваження (недоліки), рекомендації.

Рецензент подає конкретну оцінку («відмінно», «добре»,

«задовільно») і пропонує присвоїти відповідну кваліфікацію («магістр») із конкретної спеціальності.

Науковий ступінь, вчене звання (за наявності),
посада, установа,

_____ (прізвище, ініціали) _____ (підпис)

Дата _____ (число, місяць, рік).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про вищу освіту» URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/>.
2. ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 26 с.
3. ДСТУ 7093:2009. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Скорочення слів і словосполук, поданих іноземними європейськими мовами (ГОСТ 7.11–2004(ИСО 832:1994), MOD; ISO 832:1994, MOD). – Вперше (зі скасуванням ГОСТ 7.11–78) ; чинний від 2010–04–01.
4. ДСТУ ГОСТ 7.9–2009 (ИСО 214–76). Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Реферат і анотація. Загальні вимоги. На заміну ГОСТ 7.9–77; Прийнято методом підтвердження за позначенням ; чинний з 2009–12–01. Київ, 2009. 12 с.
5. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. – Уведено вперше ; чинний від 2016–07–01. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.